

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA PODOMÍ

Podomí 155, 683 04 Drnovice, ičo: 47409908
tel.: 516 833 600, e-mail: skola@zspodomi.cz

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č.j.: SPo – 46/2018

Vypracovala:

Michaela Bednářová Dis., Petra Sekerková

Pedagogická rada projednala dne:

31. 8. 2018

Obsah

Charakteristika školní družiny.	3
Program výchovy a vzdělávání.	3
Cíle vzdělávání.....	3
Formy vzdělávání.....	4
Podmínky přijímání a průběhu vzdělávání.....	4
Podmínky ukončení zájmového vzdělávání.....	4
Délka a časový plán zájmového vzdělávání.....	4
Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.....	5
Materiální podmínky.....	5
Ekonomické podmínky.....	5
Personální podmínky.....	5
Podmínky BOZP.....	6
Obsah vzdělávání.....	7

Charakteristika školní družiny.

Školní družina pracuje při Základní škole a mateřské škole Podomí. Je umístěna v budově základní školy. Školní družinu navštěvují pouze žáci 1. stupně této školy (v závislosti na kapacitních možnostech přednostně žáci nižších ročníků). Školní družina působí ve třech odděleních s kapacitou 90 žáků.

Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času, cílem je vytvořit místo pro odpočinek dětí po vyučování, zároveň přispět k cílenému, smysluplnému ovlivňování trávení jejich volného času.

Program výchovy a vzdělávání.

Vychází z ŠVP naší školy a to z kapitoly „Člověk a jeho svět“.

Je uspořádán do pěti tématických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví).

Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen dětem od 1. do 5. třídy.

Je tvořen podle polohy a podmínek školy.

Vzdělávací program školní družiny je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

Cíle vzdělávání

Prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí.

Rozvíjet osobnost žáka.

Kompenzovat u žáků jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní žákům dobře zvládnout současný i budoucí život.

Správně motivovat žáky nabízením vhodné zájmové činnosti, rozvíjet jejich praktické dovednosti.

Rozvíjet u žáků kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat ostatní.

Využívat poznatky, které žáci získali ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.

Využívat preventivní program školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací).

Pěstovat základní pohybové dovednosti žáků a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.

Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy.

Formy vzdělávání

Pravidelná činnost.

Představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání.

Výtvarná a pracovní činnost.

Dramatická a hudební výchova.

Sportovní aktivity.

Odpočinkové činnosti.

Rekreační činnosti.

Příprava na vyučování formou didaktických her a vědomostních kvízů.

Příležitostná činnost.

Je to výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost. Organizovaná nepravidelně dle potřeb žáků a možností školní družiny (akce, projekty).

Spontánní činnost.

Vzniká se během volných her žáků.

Podmínky přijímání a průběhu vzdělávání

Školní družina je určena pro žáky 1. stupně Základní školy a mateřské školy Podomí.

Přednost při přijímání žáků mají žáci z nižších ročníků.

Žáci jsou do školní družiny přijímáni na základě vyplněného zápisního lístku.

O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy.

Školní družina se naplňuje do počtu maximálně 90 žáků. Ve škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností školní družiny a je na ně brán ohled při plánování činností školní družiny.

Podmínky ukončení zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání je ukončeno koncem školního roku, nebo písemnou žádostí zákonného zástupce žáka.

Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.

V době podzimních, vánočních, pololetních a jarních prázdnin se činnost školní družiny přerušuje.

Podmínky pro příchody a odchody žáků ze školní družiny, jsou uvedeny též v řádu školní družiny.

Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

Respektujeme individuální potřeby každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme adekvátně s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám s rodiči a se školou.

Dle charakteru individuálních potřeb žáků umožňujeme jejich zapojení do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné pro rozvoj jejich osobnosti.

Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení žáků bereme ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

Pro rozvoj talentovaných jedinců naše školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Materiální podmínky

Školní družina využívá prostory, které se nachází v budově základní školy.

První oddělení využívá dvě propojené místnosti - učebnu a hernu. Druhé a třetí oddělení využívá prostory třídy.

Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit. Prostory školní družiny jsou bezpečné. Průběžně je vybavujeme moderními pomůckami.

Žákům je po celou dobu pobytu ve školní družině zajištěn pitný režim.

Žáci mohou využívat všechny prostory základní školy, tělocvičnu, počítačovou učebnu, cvičnou kuchyni, výtvarnou dílnu.

Pro pobyt venku využíváme školní zahradu, školní hřiště. Po dohodě s vedením školy využíváme přírodní prostředí v blízkém okolí školy.

Ekonomické podmínky

Poplatek za školní družinu při pravidelné docházce činí 500,- Kč za pololetí.

Při nepravidelné docházce 200,- Kč za pololetí. Návštěva školní družiny maximálně jeden den v týdnu 100,-Kč za pololetí. Úplata se hradí dvakrát za školní období. Termín úplaty je rodičům oznámen písemně. Platba je vybírána hotovostně vychovatelkou školní družiny.

Finanční prostředky jsou použity na nákup materiálu (hraček, výtvarných pomůcek atd.)

Personální podmínky

Ve školní družině pracují celkem tři vychovatelky, které se každoročně podílí na přípravě školních akcí (vánoční dílny, karneval, soutěže, výlety).

Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro školní družinu.

Podmínky BOZP

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči, ale i širokou veřejností.

Oddělení školní družiny má 30 dětí.

Oddělení využívají k odpočinkové činnosti koberce, sedací vaky, lehátka. K pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly, které nemají tradiční uspořádání.

Oddělení jsou vybavena umývadlem, osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a PVC myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny.

Pitný režim je zajištěn, sociální zařízení je pro školní družinu společné se školou. Žáci využívají šatny základní školy.

Žáci samostatně dochází do prostorů školní družiny.

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách chování ve školní družině, na školním hřišti, v tělocvičně a při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v třídní knize. V případě úrazu je proveden záznam do knihy úrazů a žáci jsou opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti, o úrazu jsou informováni zákonní zástupci žáka.

Lékárnička první pomoci je umístěna v prvním oddělení školní družiny. Další ve sborovně základní školy, kde je přístupná i v odpoledních hodinách. Telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Vychovatelky byly proškoleny v základech první pomoci a byly seznámeny se zdravotním stavem některých žáků (epilepsie, diety, alergie...)

Vychovatelka spolupracuje s rodiči a třídní učitelkou, bezprostředně reaguje na výchovné a jiné problémy.

Bezpečnost ve všech prostorách je zajištěna:

- Školním řádem
- Vnitřním řádem školní družiny
- Vnitřním řádem specializovaných učeben

V dalších prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

Obsah vzdělávání

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

Pravidelná činnost:

Vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná a nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci a v přírodě.

Četba pohádek, pověsti, společné vyprávění, malování pohádek a jejich volná dramatinace.

Rozvíjení a upevňování vztahu k místu v němž žijeme, jeho okolí.

Zajímat se o zajímavá místa v obci a okolí.

Péče o udržování čistoty okolí školy.

Průběžná činnost:

Obec:

Obecní úřad a důležitá místa v obci, orientace v místě bydliště a blízkém okolí.

Škola:

Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody...)

Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí - čistota a výzdoba prostor školy),

seznámení se s řádem školní družiny

Domov:

Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům - můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc zpřijemnění prostředí.

Příležitostná činnost:

Tématické vycházky (např. obecní úřad, knihovna, historie Podomí a okolních vesnic, okresního města)

Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna...)

Člověk a jeho svět

Lidé kolem nás

Pravidelná činnost:

Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, úcta ke starším, stolování).

Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v družině (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí).

Rozvíjet organizační schopnosti, učit se taktně řešit spory, zajímat se o pocity druhých, neskákat do řeči druhým, vést k sebeovládání.

Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie. Vzájemná pomoc a ohleduplnost k mladším a úcta ke starším lidem.

Dodržování řádu školní družiny, moje práva a povinnosti.

Průběžná činnost:

Rodina.

Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým, výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), výrobky - dárky pro blízké.

Škola.

Úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život ve společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky...)

Vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální a komunikační hry.

Prevence.

Spontánní rozhovory (modelové situace – opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací.)

Cestování v dopravních prostředcích, hudební soutěž.

Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky, dárečky, výtvarná soutěž

Člověk a jeho svět

Lidé a čas

Pravidelná činnost:

Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení).

Vycházky, využití volného času, úcta k času - přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry.

Orientace v čase - minulost, přítomnost, budoucnost.

Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny..

Průběžná činnost:

Hodiny.

Soutěže - měření stopkami, výrobky (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků).

Vývoj lidského života - dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace).

Historie a pokrok.

Besedy a výrobky na různá témata (např. různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení - rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky...)

hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování)

Zvyky a tradice.

Význam lidových zábav (povídání), tradice - výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, říkadla, přísloví, koledy (učení na paměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).

Otvírání studánek, Halloween - práce s přírodninami

Lidová tradice – vánoční besídka.

Karneval, Valentýn, Měsíc knihy (výroba knížek - obal, příběh).

Velikonoce – kraslice, Výroba čarodějnic – zábavné odpoledne.

Člověk a jeho svět

Rozmanitost přírody

Pravidelná činnost:

Četba a využití dětské literatury s přírodní tematikou.
Vycházky do lesa, pozorování změn podle ročních období.
Péče o pokojové rostliny.
Enviromentální výchova – třídění odpadu, šetření vodou.
Sledování a poslech pohádek.

Průběžná činnost:

Prohlubování znalostí o přírodě.
Hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry).
Práce s encyklopedií, poznání změn v přírodě a jejich proměn v různých ročních obdobích (nebezpečná bouřka, mlha, náledí).

Poznávání živočichů a rostlin.
Přímé pozorování, pojmenování, proč jsme v lese na návštěvě...
Vycházky do okolní přírody, chráněného území.

Estetická výchova.
Hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třída přírodninami, výrobky z plodů, malované kamínky, domácí mazlíčci, lesní zvěř.

Člověk a jeho svět

Člověk a jeho zdraví

Pravidelná činnost:

Základní hygienické návyky - sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání.

Odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy.

Tělovýchovné chvíle, pohybové hry, využití sportovního náradí.

Základy společenského chování- zdravení, požádání, poděkování, oslovení.

Bezpečnost na silnicích – reflexní prvky.

Průběžná činnost:

Zdravá výživa, potravinová pyramida.

První pomoc.

Prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa- klíšťata, požáry. Rozhovory o zdravém životním stylu – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby.

Oblékání podle ročních období – otužování.

Sebevzdělávání a komunikace:

Využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry.

Esteticko výchovná činnost:

Rozvoj jemné motoriky, sběr léčivých rostlin, bezpečnost při práci a čistota práce.

Při rozvíjení dovedností respektujeme u účastníků zájmového vzdělávání jejich individualitu a výstupy činností směřujeme přiměřeně jejich věku, možnostem a okolnostem.